

Čís. 1907.

V pouhém nabídnutí zaplacení peněžité částky a v slíbení směnky na tuto částku, jakož i v návrhu na vystavení komisionářské noty nelze spatřovati pokus nadřzování věřitelů podle §§ů 8, 485 tr. zák., může však zakládati skutkovou podstatu nedokonaného svádění k pomáhání při podvodu (§§y 9, 5, 197 tr. zák.).

(Rozh. ze dne 27. února 1925, Zm I 732/24).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Mostě ze dne 2. října 1924, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle §§ů 8, 485 tr. zák.,

Důvody:

Zmateční stížnosti nelze přiznati oprávnění ani v části vyhrazené veřejnému rohu, pokud s hlediska zmatku čís. 9 a) Šu 281 tr. ř. napadá výrok, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle Šu 8 a 485 tr. zák., spáchaným tím, že po zahájení vyrovnacího řízení nabídl věřiteli Karlu H-ovi směnku na 5000 Kč a navrhoval mu vystavení komisionářské noty o pevně koupeném zboží v ceně 5626 Kč 90 h a tím snažil se úmyslně po tom, kdy u něho nastala neschopnost platiti, věřiteli tomu nadřzovati v úmyslu, by tím jiné věřitele poškodil. Jest sice připustiti, že děj soudem zjištěný nezakládá skutkové podstaty nedokonaného přečinu podle Šu 8 a 485 tr. zák. Pouhé ústní nabízení zaplacení 5000 Kč, pokud se týče slib směnky na tuto částku nelze ještě považovati za čin vedoucí ke skutečnému provedení nadřzování věřiteli, nebyly-li zároveň skutečně peníze (směnka) věřiteli nabídnuty. Neboť jednáním tím neprojevuje se ještě dostatečně, t. j. měrou, nepřipouštějící vážných pochybností, opravdové rozhodnutí dlužníkovu k trestnému činu. Jde tu nanejvýš o pokus, zkoumatí, zda věřitel, jehož spoluúčinkování při provedení činu jest nezbytným, se záměry pachatelovými souhlasí. Běží tedy toliko o jednání přípravné, jak správně zmateční stížnost namítá. Může proto též ponecháno býti stranou řešení otázky, zda mohlo vůbec vystavením a odevzdáním směnky nastati nadřzování věřiteli v tom směru, že by takto byl dostal více, než mu příslušelo, na útraty a újmu ostatních věřitelů. Také v návrhu na vystavení noty komisionářské nelze spatřovati jednání pokusné, neboť šlo tu toliko o pouhé ucházení se o prostředek ke spáchání zamýšleného nadřzování, tedy o jednání přípravné, nikoliv o opatřování toho prostředku samého. Přes to však nelze pokládati jednání stěžovatelovo za beztrestné. Podle zjištění rozsudku mělo býti dotyčné noty použito za tím účelem, by zboží udánlivě do komise dané bylo na základě práva k vyloučení odňato ostatním věřitelům, kterým stěžovatelem pomocí této noty mělo býti listivě předstíráno, že tu jde o zboží do komise dané, tedy o vlastnictví Karla H-a, čímž věřitelé ostatní měli býti poškozeni ve svém právu na stejnoměrné uspokojení v úpadku. Zamýšlené listivé jednání stěžovatelovo zakládalo by, kdyby vedlo k úspěšnému provedení, veškeré náležitosti skutkové podstaty

podvodu a sice zločinu podvodu podle §§ů 197, 200 tr. zák., ježto vzhledem ku zjištěné ceně zboží 5626 Kč, k výši předlužení 55.000 Kč, a k okolnosti, že, jak řízení vyrovnávací tak i úpadek byly zastaveny, a to úpadek pro nedostatek jmění na krytí nákladů řízení, jest na biledni, že by zamýšlená a způsobená škoda ostatních věřitelů byla převyšovala celkem 200 Kč. Navrhoval-li stěžovatel, byť i bez úspěchu, věřiteli H-ovi, by sepsal a zaslal dotyčnou notu nesprávného obsahu za zmíněným účelem, dlužno v tom spatřovati nedokonané svádění k pomáhání při spáchání zločinu podvodu ve smyslu §§ů 9, 5, 197, 200 tr. zák. Tomu nebrání ani první ani druhý odstavec Šu 485 tr. zák., jelikož ustanovení ta vztahují se jen na ony případy nadržování věřitelů, ve kterých nebylo použito prostředků šalivých. Jelikož podle toho by bylo bývalo podřaditi čin stěžovateli za vinu kladený mnohem přísnějšímu ustanovení než §§ů 8, 485 tr. zák., nemůže býti řeči o tom, že napadeným výrokem byl porušen zákon v neprospěch obžalovaného. Není tu tedy první podmínky pro úspěch zmateční stížnosti obžalovaného, takže ji bylo zavrhnouti.

Čís. 1908.

Neschopným k placení ve smyslu Šu 486 čís. 1 tr. zák. není ještě dlužník, jenž nemá pohotově dostatečných prostředků k okamžitému zapravení všech dluhů, nýbrž jen dlužník, jenž nemůže své dluhy zapraviti ani v »přiměřené době«.

Kterou dobu dlužno považovati za přiměřenou, třeba posuzovati podle pravidel řádného hospodaření; jest přihlížeti k zvláštním hospodářským poměrům toho kterého dlužníka.

Přiměřenost doby k zaplacení dluhů u dlužníka — státního zaměstnance.

(Rozh. ze dne 27. února 1925, Zm II 546/24).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Mor. Ostravě ze dne 7. října 1924, jimž byl stěžovatel uznán vinným přečinem úpadku z nedbalosti podle Šu 486 čís. 1 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost napadá rozsudek nalézacího soudu číselně z důvodů zmatečnosti podle čís. 5 a 9 a) Šu 281 tr. ř., věcně však uplatňuje pouze důvod zmatečnosti podle čís. 9 a), ježto veškeré její vývody vrcholí v námitce, že nalézací soud co do pojmu neschopnosti k placení nesprávně vyložil zákon. Zmateční stížnosti nelze upřiti oprávnění. Obžalovanému klade se za vinu, že z nedbalosti přivodil si neschopnost k placení zvláště tím, že činil přílišná vydání a lehkomyšlně užíval úvěru, jakož i že část svého majetku promarnil, čímž prý se dopustil přečinu úpadku z nedbalosti podle Šu 486 čís. 1 tr. zák. Stížností napadený výrok o neschopnosti stěžovatele ku placení jest v rozhodovacích dů-